

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนธรรมชาติของนักเรียน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey Research) โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๒ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู และนักเรียนธรรมชาติ ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านซ่งวิทยาคม โรงเรียนบ้านหนองแวง โรงเรียนบ้านเล้าวิทยาคาร ได้แก่

๑.๑ คณะครู ๓ โรงเรียน	จำนวน ๓๑ คน
๑.๒ นักเรียนธรรมชาติ ๓ โรงเรียน	จำนวน ๓๔๐ คน
๑.๓ ครูพระสอนธรรมศึกษา	จำนวน ๑๐ คน
รวม	จำนวน ๓๘๑ คน

๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คณะครู และนักเรียน ที่เรียนธรรมชาติ ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๓๘๑ คน โดยกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Cohen, Manion and Morisson โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling.) ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% (ระดับความคลาดเคลื่อน ๕%) จำแนกเป็น

๒.๑ คณะครู ๓ โรงเรียน	จำนวน ๑๗ คน
๒.๒ นักเรียนประถมศึกษาโท และเอก ทั้ง ๓ โรงเรียน	จำนวน ๑๕๔ คน
๒.๓ ครูพระสอนธรรมศึกษา	จำนวน ๖ คน
รวมทั้งหมด	จำนวน ๒๑๗ คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ พระสอนศีลธรรม คณะครู และนักเรียน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรธรรมศึกษาที่ใช้สอนในโรงเรียน และแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการสอนของพระภิกษุที่ทำการสอน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี ๕ ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

๕ หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ มาก

๓ หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ น้อย

๑ หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นการเรียนธรรมศึกษาของนักเรียนในตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็น แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของตนตามความรู้ ความเข้าใจได้อย่างอิสระ

๓.๔ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเรียนธรรมศึกษา หลักสูตร และวิธีการสอน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) และผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ และตามศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

๓. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

๔. ปรับปรุงแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน คือ ผศ.ดร.ชาญชัย ฮวดศรี , ดร.ประยูร แสงใส , และ ผศ.ดร.โสวิทย์ บำรุงภักดิ์ เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency) มีค่าความสอดคล้องระหว่าง ๐.๗๐-๑.๐๐ ซึ่งข้อมูลสามารถนำไปใช้ได้

๕. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาเสนอแนะอีกครั้ง

๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน

๗. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Item total correlation) ซึ่งมีค่าเท่ากับ .๓๐ ถึง .๔๕ ถือว่าข้อมูลมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

๘. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน ๓๐ ข้อมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอน บาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่า ๐.๘๐

๙. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่จะเก็บข้อมูล

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ตามวัน เวลา ที่กำหนดไว้

๔. ตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถาม ที่ได้รับการตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาตามขอบเขตของกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้

๕. จัดทำระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัย

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ ๑,๒, เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิธีการสอนของพระภิกษุที่ทำการสอน และหลักสูตรธรรมศึกษาที่ใช้สอน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ต่อไปนี้

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนธรรมศึกษาของนักเรียน ในเขตตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าจาก (open end)

๓.๓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

๑.๑ ค่า IOC (Index of item objective congruence)

๑.๒ ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power)

๑.๓ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

๒. สถิติพื้นฐาน

๒.๑ ค่าความถี่ (Frequency)

๒.๒ ค่าร้อยละ (Percentage)

๒.๓ ค่าเฉลี่ย (Mean)

๒.๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)